

Ghicitoarea

Ca mărelele pe ață

Dacă n-aș fi avut gemeni, poate că nu aș fi ajuns niciodată ghicitoare. Ați băgat de seamă că lucrurile în viață se leagă între ele ca mărelele pe ață?

S-a întâmplat după ce am petrecut câteva săptămâni la spitalul de nebuni Socola, din Iași. Spitalul ăsta n-avea nimic de-a face cu maternitatea în care tocmai născusem. Atât că nebunia părea să se fi întins atunci peste tot, ca o ciumă. De la maternitate am ieșit cu doi nou-născuți, iar de la Socola nu numai că am ieșit cu mințile întregi, dar acolo cred că mi-am găsit menirea. Ba mai mult, mintea mea părea să-și fi câștigat un fel de imunitate ciudată, ca după un pojar mental care ori te termină, ori nu-l mai faci niciodată. De vaccin împotriva nebuniei încă n-am auzit, dar noi pe vremea aceea parcă eram mai întregi la minte decât cei de acum. Câinele închis în cușcă nu turbează decât dacă-l bați, or, de bătut nu ne bătea nimeni. Oamenii au turbat după ce li s-a dat drumul și au mușcat din libertate.

N-am știut că am doi copii în burtă decât după ce am născut-o pe Sanda. În seara aia, Dumitru se îmbătase rău de tot. I se pusese pe burta mea, că e prea mare, prea țuguiață,

că poate am nouă luni, nu șapte, cum zic eu. Că el în urmă cu opt-nouă luni nici nu fusese prin preajmă. Fusese plecat în Ardeal să toarne beton la o hidrocentrală.

– Pot fi eu sigur că ăsta-i copilul meu?

Atunci mi-a sărit țandăra și i-am aruncat paharul cu vodcă în față. Rău am făcut, pentru că mi-a tras o palmă de am zburat peste masă. Mi s-a rupt apa și a început să curgă șuvoi între picioarele mele, ca dintr-o baie termală. Mi-am adus aminte de hidrocentrala lui Dumitru care oprea cursul unui râu de munte și m-am gândit că, dacă toți cei care au turnat acolo beton sunt ca el, nu va ține mult nici nenorocitul ăla de baraj. A venit salvarea, m-au dus la maternitate și în câteva ore Sanda era afară, mică și albastră, cu sprânceană ei lungă care-i trecea peste amândoi ochii ca o streășină. Leită Dumitru. Țipa ca din gură de șarpe. Am luat-o în brațe, am șters-o și aproape am vrut să mă dau jos de pe masă să mă duc acasă.

– N-am crezut că-i așa ușor, i-am spus moașei, dar ea s-a răstit la mine:

– Stai pe masă, femeie! Cred că mai e una înăuntru!

– Crezi sau ești sigură? am întrebat-o.

A venit apoi un doctor, care a intrat în mine cu mâna până la cot. I-am simțit degetele cotrobăindu-mi prin burtă, parcă vintrea mea ajunsese un cotlon în care se ascundea cineva. Pe Costel l-a scos afară trăgându-l de un picior și am înțeles că-i băiat doar când a început să urineze între sâni mei. M-am trezit atât de repede cu doi copii în brațe, încât vă jur că mă îndoiam mai tare ca Dumitru că pruncii aceia sunt ai mei, deși abia ieșiseră din mine. Am stat cu ei în spital două săptămâni. Plămâni le funcționau doar pe jumătate, îi țineau în incubator și, pe măsură ce ei respirau

tot mai bine, mintea mea intra într-o ceață tot mai deasă. Habar n-aveam cum să fiu mamă, nu mai știam cine sunt, ce caut eu pe lumea asta. Nici nu vreau să mă mai gândesc la ceața care devenea tot mai măloasă și mă trăgea înăuntru unei bezne în care nu știam ce să fac. Laptele îmi secase și zăceam în pat ca o moartă.

Într-o dimineață m-am trezit stând pe pervazul ferestrei salonului de lăuze, de pe care priveam vârfurile copacilor de sub mine. Erau tei, înfloriseră, zburau păsări peste tot și am simțit nevoia să fiu ca ele, liberă. Am vrut să-mi dau drumul de-acolo și s-o iau peste oraș, peste păduri sau direct printre crengi, pe asfaltul crăpat. Lângă mine, într-o streășină ruptă, era un cuib de porumbei cu doi pui în el. Țipau la mine cu ciocurile deschise să le dau de mâncare și le-am spus, drăguților, eu n-am lapte nici pentru puii mei. Eram la etajul patru într-o cameră cu zece-cincisprezece lăuze, gata să zbor. Una dintre ele, care era mai aproape, îmi șopti blând:

– Nu sări, fată dragă, nu sări! Nu se merită, crede-mă!

Mă gândesc și astăzi la ce-a spus femeia aceea. Ce nu se merită? Să mori, sau să mai trăiești? Oricum pot să vă spun că nu-i nicio sfârșială să mori și că viața trebuie trăită până când ni se ia ultima suflare. Așa cum am așteptat să ni se dea, așa trebuie să așteptăm și să ni se ia. Nu e nicio grabă, oameni buni!

De acolo m-au dus direct la Socola și m-au internat la secția de nebuni mijlocii. Nebunii de atunci se împărțeau în mici, mijlocii, nebuni de-a binelea și politici. Ăștia, ultimii, erau complet separați cu sârmă ghimpată în jur. Oricum erai, puteau să te uite internat cu lunile, cu anii. Nebunii n-aveau ce căuta în stradă. Le era frică de ei și nu pricepeu de ce, pentru că nu se comparau cu nebunii de azi.

În prima categorie erau nevrozații, oboșiții, oameni în tranzit care se plimbau trist prin curtea spitalului împreună cu noi, ceilalți, nebunii de mijloc, care încă mai aveam o șansă să ne întoarcem între cei ce se credeau normali. Ne dădeau niște pastile și din când în când ne întrebau dacă ne mai credem pășări și vrem să zburăm de la fereastră. Toate ferestrele aveau zăbrele groase de fier, ca la pușcărie.

Cei de la nebunii gravi nu puteau ieși în curte. Unii erau ținuți în cămăși de forță, alții în spatele ușilor închise, sub pază, unde le dădeau calmante intravenoase de-i turteau de tot. Sau le făceau șocuri electrice. Când singurul bec din salonul nostru începea să pâlpaie, prietena mea Gina zicea că îl electrocutează pe unul căruia trebuia să i se steargă totul de pe creier. *Tabula rasa*, cum zicea învățătoarea la școală. Ginei i se făcuseră șocuri electrice și se trezise cu limba mușcată și doi dinți rupți de la zăbala pe care i-o pusese în gură. Măcar pe ea au întreat-o ce preferă: scaunul electric sau o spălare pe creier și mai periculoasă, numită coma cu insulină. Îți dădeau insulină ca la diabetici, până te băgau într-o comă adâncă, din care te scoteau treptat cu glucoză în venă. Dacă te mai puteau scoate. Unul murise. După șocul electric au trecut-o și prin încercarea asta. Cei care ieșeau din comă erau atât de furioși și de contractați, încât patru malaci trebuia să stea călare peste ei să nu sară din pat.

Gina zicea că atunci când și-a revenit era udă ca o iapă, nu mai știa cine e, nici ce caută acolo, ținută de pat de bărbații de la pază, plus doctorul Arsenie, la cap. Zicea că de atunci nu i-a mai fost așa frică de bărbați și că în noaptea următoare a avut din senin primul vis erotic. Un vis pe care se rușinase să mi-l spună, dar care cred că se repeta de câte ori o vedeam trezindu-se dimineața asudată, cu un zâmbet

șiret pe buze. Un zâmbet de vulpe tânără care tocmai dăduse iama într-un coteț de găini.

– Iar ți-ai tras-o în vis, Gino? o testam eu. În viața adevărată poate fi mai bine, crede-mă!

– Asta chiar n-o cred! zicea ea, rușinată foc.

Oricum ea e cea care mi-a schimbat soarta pentru că m-a învățat să ghicesc în cafea și mai ales în cărți. Era mai bună la datul în cărți pentru că pe vremea aceea nu se mai găsea cafea. Tot ea, Gina, zicea că, dacă ai darul ăsta, poți ghici în orice, și eu îl aveam de la Dumnezeu.

Nu cred că Gina era țigancă. Țigani n-am văzut la Socola și dacă voiai să fii externat repede trebuia să-i scapi doctorului un „mânca-ți-aș“ una sau alta și te zburau imediat afară. Boli mintale la țigani nu cred că existau și oricât erau ei de prăpădiți niciodată n-ar fi încercat să-și pună capăt zilelor. Vă place, nu vă place, să știți că nimeni nu iubește viața mai mult decât un țigan. Atunci când eu stăteam nehotărâtă pe pervazul ferestrei la lăuze, nu mai era în mine nimic din Pamfil, bunicul meu, lăutarul. Ne amestecaserăm prea tare, ne „domniserăm“, cum zicea sora mea Răfila. El a botezat-o așa și toți au râs de el când le-a spus în biserică cum că ăsta e un nume foarte vechi adus din India, la fel ca Raluca sau Rodica. Pe mine mă cheamă Rodica, am uitat să vă spun.

Gina, săraca, ajunsese degeaba la nebuni, pentru că problema ei mintală numărul unu era virginitatea. N-avea părinți și mătușa care o crescuse îi băgase în cap că trebuie să rămână virgină până la măritiș, după care-i spusese că nu-i normal nici să stea virgină până la 26 de ani. Tembelismul ăsta cu virginitatea nu-i treabă țigănească. Toți proștii cred că cel mai frumos dar de nuntă e o mică sângerare din păsărica miresii. Știu pe una care s-a culcat cu jumate din Piatra

Neamț, iar în noaptea nunții și-a zgâriat-o cu unghiile cât să păteze cearceaful. A doua zi mă-sa îl flutura ca pe un steag al victoriei prin tot satul. Vreți sânge, vă arăt sânge, proștilor, să mai ziceți că fata mea-i curvă.

Problema Ginei era că ajunsese să-i fie frică de bărbați ca de crocodili. Era la fel de rău ca la nebunii adevărați care credeau că sunt Maria Magdalena, Iisus sau chiar măgarul pe care Mântuitorul a intrat în Ierusalim. Sau Napoleoni, regi, marchizi și Marii Antoanete, pentru cei cu mai multă școală. Nu am auzit pe nimeni să se creadă Stalini sau Ceaușești. Poate că erau, dar cred că-i țineau la secția de politici.

Am trecut amândouă repede peste toate confuziile astea mintale. Gina, Dumnezeu s-o binecuvânteze, mă învăța să ghicesc viitorul cetățenilor, iar eu îi făceam un fel de psihoterapie încercând să-i scot din cap prostiile cu bărbații crocodili, care o vor sfâșia de cum își va da jos chiloții. Da, e adevărat, mulți sunt niște animale, dar pot fi îmblânziți și asta stă în puterea noastră muierească de la Eva încoace. Îi spuneam povești ațățătoare cu ce ne pot face nouă bărbații atunci când sunt bine „întărâtați“. Ce animale blânde și iubitoare pot fi dacă-i gâdili unde și cum trebuie. Bineînțeles că umflam adevărul cât puteam, pentru că mă pricep la asta, slavă Domnului.

De la Dumitru nu văzusem decât ochi umflați. De asta sunt încă cea mai bună ghicitoare din Iași, iar adevărul pentru asta e făcut, să fie umflat cu ce trebuie, să poată pluti în mințile noastre grele ca plumbul. Toți inconștienții, proștii și nebunii vor să știe adevărul, să-și cunoască viitorul.

Acolo, la casa de nebuni Socola, am făcut cele mai mari salturi în înțelegerea oamenilor și a zațului care zace în noi. Așa se face că de atunci trăiesc bine din ghicit. Am atâția

clienți, că le fac cu greu față. Aș putea să le zic pacienți, pentru că mulți au trecut pe la Socola, și ghicitul, credeți-mă, merge mână în mână cu terapia mintală.

Mai greu a fost până am ajuns să-i ghicesc doctorului nostru în cafea, pentru că doctorii mai aveau cafea adevărată. Doctorul Arsenie purta nume de călugăr, avea și barbă, dar nu era prea dus la biserică. Poate la bibliotecă și la bar, pentru că știa multe, bea numai whisky și era plin de viață. I-am spus:

– Domnule doctor, credeți-mă, boala Ginei nu-i schizofrenia, ci virginitatea, de care acum e dispusă să scape. Dați-i, vă rog, o șansă.

Pe Gina a externat-o după două-trei ședințe de terapie. Habar nu am ce i-a făcut, pentru că Gina nu mi-a povestit niciodată, dar pot să bănuiesc, pentru că era un bărbat fin, fără urmă de solzi pe el. Eu am mai rămas două săptămâni pentru că începuse să-mi placă. Mă chema des la el în cabinet la o cafeleuță sau un dat în cărți și mă trezeam că eu sunt cea care face psihoterapie. Îmi zicea:

– Rodico, pe tine trebuia să te angajeze aici, nu să te interneze!

După ce am plecat de la Socola am ținut câțiva ani buni o legătură mai mult sau mai puțin profesională. Era bun la pat, deși cam nevrotic, și tot ce i-am prezis i s-a îndeplinit. Nu mult înainte de Revoluție, drumul lung care i se tot vedea pe fundul ceștii i s-a așezat sub tălpi. A fugit din țară luând-o prin Rusia încă sovietică, apoi prin Estonia, de unde a trecut cu un vapor în Finlanda. Ce naiba căuta acolo, la Polul Nord, habar n-am. La doi ani după Revoluție s-a întors înapoi cu nervii făcuți praf, viața întoarsă pe dos atât

de rău, că nici zațul din cafea nu i se mai așeza omenește. Nu știu dacă a ajuns înapoi la Socola ca doctor sau ca pacient.

Vă spun abia acum că Gina s-a măritat la nici două luni după ce-au externat-o și a făcut doi copii, unul după altul. Nu deodată, cum i-am făcut eu pe Sanda și Costel, pe care i-a luat soră-mea Rafila și i-a ținut până mi-am revenit. Cu Gina am rămas ca două surori și din când în când stăm împreună la taclale cu o cafea austriacă bine măcinată, după care ne ghicim una alteia. Nici urmă de invidie, pentru că Gina s-a făcut asistentă medicală și zice că nu e ghicitoare mai bună ca mine în toată Moldova. I-am și botezat primul copil.

Dumitru s-a potolit după ce a văzut de ce sunt în stare. Odată, când s-a îmbătat și iar a ridicat mâna la mine în fața copiilor, am luat un cuțit lung de bucătărie și i-am spus răspicat:

– Mă, Dumitre, eu n-am nevoie de lama ăștuia să-ți despic capul. Pot să te blestem de nu te mai curăță toții dracii iadului!

N-am blestemat pe nimeni și nu vreau să ajung s-o fac vreodată, deși se poate și asta. De atunci lui Dumitru a început să-i fie frică de mine. Foarte bine, dar de băut tot nu s-a lăsat. Trăiesc într-o lume în care bărbații au uitat să mai bea apă. Noi suntem toți oameni veniți de la țară, crescuți cu viță-de-vie în jurul caselor și mulți pruni în grădină. Cea mai mare belea n-a fost venirea rușilor, care au luat tot grâul și porumbul, nici foametea din anii '50-'60, ci toamna aceea când strugurii nu s-au făcut deloc, prunele s-au uscat și a venit iarna fără vin, fără țuică. Unul din Fetești s-a spânzurat de un prun. S-a urcat pe un butoi gol, și-a pus o viță-de-vie la gât și a împins butoiul cu piciorul.

Ilie

Am cinci frați și trei surori, dar Rafila face cât toți laolaltă. Dacă m-aș apuca să-i pomenesc pe fiecare, cu copiii și nepoții lor, m-aș încurca de la bun început. Ar fi și o mare pierdere de vreme. Oricum, înainte de-a muri, mama a cumpărat un loc de veci în cimitir, atât cât să încăpem acolo cu toții. Un fel de groapă comună a familiei, dar cu multă marmoră albă, cruci, îngerăși și madone. Mie și Rafilei ne-a lăsat cu limbă de moarte grija oaselor celor ce se vor duce. Mama zicea că, dacă povestea cu învierea în Ziua de Apoi se adeverește cumva, e bine ca evenimentul să ne găsească pe toți laolaltă.

Rafila și cu mine suntem ultimele născute. Mai suntem patru în viață și cel mai greu a fost cu oasele fratelui Ilie, pentru că n-au fost ușor de găsit. Acum vreo zece ani și-a luat lumea în cap și a fugit cu o ardeleană. Avea o casă și ceva pământ undeva dincolo de munți, pe valea Bârgăului. Treci de Vatra Dornei, scapi de dealuri, iei munții în piept și apoi cobori prin pasul Tihuța, exact pe unde au trecut toate hoardele de sălbatici care au pârjolit Europa. Sunt acolo peșteri unde erau ascunse femeile și copiii când veneau tătarii. Dacă sunt astăzi mulți de-ai noștri cu ochii migdalați înseamnă că sălbaticii dădeau iama prin peșterile acelea. Se spune că ucideau doar bărbații și băieții care nu apucaseră să urce în munți și cruțau femeile și fetele.

Vă pot spune că ceva sânge mongol trebuie să fie și în neamul meu pentru că toate femeile avem noada fundului turtită. Un bărbat priceput ar trebui să știe de cum pune mâna pe fundul unei femei dacă una dintre stră-străbunicii a fost călcată de tătari. E un fund grozav care stă tare până târziu, când mai toate femeile sunt trecute. Dar câți bărbați

știi asta? Când doctorul Arsenie, care știa ceva anatomie, mi-a pipăit fundul prima dată, mi-a spus:

– Dragă, tu n-ai ultimele vertebre de la coccis, e ca și cum n-ai avea coadă! Altfel, ai un fund grozav, Rodico!

Țiganiile au fost singurii care au venit din direcția aia fără să jefuiască sau săucidă. Au învățat toate astea după ce au ajuns aici și au fost făcuți robi.

Fratele Ilie avea trei copii și o nevestă rea, și de gură, și de muscă, de care și eu aș fi fugit dacă aș fi fost bărbat. Nu o bătea, nu o înjura, dar se săturase până peste cap. Își făcuse o casă la marginea Iașiului, cu cișmea în curte și o grădină din care se putea trăi, așa că nu i-a lăsat în deșert. Cu ardeleanca s-a încurcat la bufetul gării din Iași. Când a fugit cu ea habar n-avea unde se duce. Când se îmbăta zicea că într-o bună zi va fugi în America și ne va duce pe toți acolo, ca și cum asta ne-am fi dorit noi.

A ajuns dincolo de munți, în Ardeal, pe acea vale a Bârgăului, unde trăiau oameni destul de ciudați. Nici tătarii, nici turcii, nici austro-ungarii, nici comuniștii nu reușiseră să-i potolească și bârgăoanii trăiau în legea lor, împrăștiați prin munți și văi ascunse. Un neam de contrabandiști care învățaseră să se descurce oricine ar fi dat peste ei. Nu li se luaseră nici pământurile, nici animalele, pe care le ținuseră ascunse prin Munții Călimanului. Pe femeile lor nu le ascundeau niciodată. Se spune că, dacă ești bărbat și ajungi să înnoptezi prin unul din satele lor, te pot lua acasă și te culcă cu nevasta sau cu una dintre fete. Zic că așa e datina locului și că le cinstești casa în felul ăsta. Mă gândesc că poate nici nu-i o nebunie prea mare, pentru că noi, femeile, până la urmă am fost și suntem cea mai bună stavilă împotriva nebulniei, a necunoscutului și a fricii.